

BIVAK, vakbondsstrijd is vredesstrijd

Doorgaan na 31 oktober

Om half twee begonnen zo'n 20.000 mensen zonder enige demonstratiemoetheid aan een levendige protestwandeling. Opvallend veel jongeren, een groep soldaten, heel wat vakbondsleden, organisaties van migranten, vrouwen voor vrede, fanfares, punks, vrolijk uitgedoste kinderen, leden van politieke partijen, IKV-ers en een bus met ouderen.

(Het optreden van de politie was daarmee in schril contrast. Bij het Centraal Station in Den Haag waren al een paar mensen gefouilleerd en gearresteerd. Eruit gepikt, louter op uiterlijke kenmerken. Later zijn er foto's toestellen afgenomen en meer van dat zinloos gedoe. Een poging tot kriminalisering en niks anders. Het BIVAK heeft direct protest aangetekend en onderzoekt de mogelijkheid van juridische stappen.)

Op elgen kracht

Het Binnenhof werd dichtgeweven; daar was immers twee jaar geleden het besluit genomen de kruisraketten in Woensdrecht te plaatsen. Bij het Vredespaleis een podium, waar mensen de relatie legden tussen steeds maar groeiende defensie-uitgaven en steeds maar doorgaande bezuinigingen. Al met al een strijdbare en vreedzame demonstratie tegen de kruisraketten en de bouw van de basis in Woensdrecht en voor een kernwapenvrij Nederland en de rest van de wereld.

En dan te weten dat dit gelukt was zonder enige bijdrage van de grote KKN-organisaties als IKV, Pax Christie, PvdA en FNV. Met media, die de voorbereidingen bijna dood hadden gezweven. Met een Mient Jan Faber, die een paar dagen eerder voor de televisie verklaarde dat demonstreren zinloos was. Met andere woorden, het BIVAK had met eigen, zeer beperkte, middelen, geheel op eigen kracht 20.000 mensen op de been gekregen, die lieten zien dat de vredesbeweging niet dood is.

Dat was ook de konklusie van Greetje Lubbi, die aan het einde van de manifestatie sprak namens de ABOP, Kun-

stenbond FNV, Voedingsbond FNV en Vrouwenbond FNV. De vier bonden die zich zeer tegen de zin van de FNV-leiding bij het BIVAK hebben aangesloten.

Nieuwe fase

Greetje trok nog een andere konklusie. "Deze demonstratie is ook een draaipunt. Want na de kruisraketten gaan we door. En volgend jaar moeten hier op het Malieveld ook de grote organisaties, die de afgelopen twee jaar met het KKN zijn gaan slapen, aanwezig zijn en meedoen." En dat was precies het punt waarop het BIVAK in zijn propaganda de nadruk had gelegd: het akkoord tussen Gorbatsjov en Reagan over de Europese kernwapens van korte en middellange afstand, ter land, moet een episode afsluiten en een nieuwe fase inluiden. Namelijk de verdergaande strijd voor kernontwapening.

Interbondsdag

De noodzaak van die verdergaande strijd was ook één van de belangrijkste discussiepunten tijdens de interbondsdag van 26 september j.l. in Utrecht. Een dag georganiseerd door de vier 'BIVAK-bonden', waaraan naast leden van deze bonden ook mensen van bijvoorbeeld de Industriebond FNV, Vervoersbond FNV en AbvaKabo deelnamen. Een unieke bijeenkomst - want wanneer discussiëren leden van verschillende bonden met elkaar - waarin de oude stelling van Cees Commandeur centraal stond: vakbondsstrijd is ook vredesstrijd.

De algemeen sekretaris van de FNV, Henk van Eekert, was er ook. Hij werd zwaar aan de tand gevoeld over de vol-

Zaterdag 31 oktober. Tot laat in de ochtend durfde ik me geen voorstelling te maken van de grootte van de vredesdemonstratie. In de metro in Amsterdam op weg naar het station had ik het gevoel dat ik misschien maar met weinigen ging demonstreren voor kernontwapening. In de trein werd het al anders, velen waren op weg naar het Malieveld in Den Haag. Het zag er naar uit dat de cyniese prietpraat over het nut van demonstreren afgestraft werd. En inderdaad, het was vol op het Malieveld.

foto Chris Pennarts

strekt passieve opstelling ten opzichte van vredesstrijd van de FNV op dit moment. Volgens hem was er binnen de FNV geen draagvlak voor een demonstratie; dat was hem duidelijk geworden in de beleidsraad van de FNV die zich met vrede en veiligheid bezig houdt. "Ik vraag me af of een demonstratie een geëigend middel is." Toen hij het over andere middelen wilde hebben, was de zaal hem voor: "Welke middelen?" Van Eekert: "Weet ik niet. Er zijn interne discussies nodig. Het komende akkoord tussen Reagan en Gorbatsjov is een nieuw politiek feit. Daarover bestaat verwarring. We moeten ons beraaden ...".

De ongeveer 135 aanwezigen waren daar al druk mee bezig. Ze hadden uit een zeer informatief betoog van Kees Kalkman van Amok begrepen dat dit nieuwe politieke feit drie procent betrof van de totale kernbepapening in de wereld. Gelijkertijd is de NAVO van alles aan het bedenken (en doen) om de kernwapens die door het akkoord ontmanteld zullen worden, te kompenseren.

Toekomst BIVAK

Ook na het akkoord ligt er op de vredesbeweging dus nog zeer veel werk te wachten. Delen van die taak zullen afzonderlijke vredesorganisaties en politieke partijen best op zich nemen. Het Komitee Kruisraketten Nee, KKN, zal zich opheffen en er is voorlopig nog geen enkele aanwijzing dat er zich een nieuwe coalitie zal gaan vormen. De vraag is dan of we de nieuwe fase van de vredesbeweging met het BIVAK als overkoepelend samenwerkingsverband - eventueel uitgebreid met andere

groeperingen - zullen ingaan. Tenslotte is het BIVAK een coalitie tegen kruisraketten en die lijken nu van de baan te zijn. Gebleken is echter dat het BIVAK temidden van een moeilijke boycotkampanje ("Doe niet mee aan Woensdrecht") en een serie andere acties mobilisatiekracht heeft. En, het zij nogmaals vermeld, onder zeer moeilijke omstandigheden. Volgens mij zou het BIVAK wel gek zijn dezelfde fout te maken als het KKN en na een groot succes een even groot gat te laten vallen. Daar komt bij dat de aansluiting en daadwerkelijke deelname aan het BIVAK van de vier bonden een uiterst belangrijk gegeven is. Het is nog niet zo dat andere FNV-bonden staan te trappelen om deze bonden te volgen. Maar bijvoorbeeld de bondsraad van de Vervoersbond FNV heeft een dag of tien voor 31 oktober besloten de leden van de demonstratie op de hoogte te stellen om ze de gelegenheid te geven zelf te bepalen of ze naar het Malieveld zouden gaan.

De discussie binnen het BIVAK over de zeer nabije toekomst is inmiddels gestart. Bij verschillende lid-organisaties bestaan nog twijfels over de voortzetting van de coalitie. Die twijfels kunnen naar mijn mening weggenomen worden door helderheid te scheppen over een gezamenlijke kampanje. En er kan toch nauwelijks twijfel over bestaan dat die kampanje zich zal moeten richten op de *kernbewapening* in Nederland (atoomtaken) en de rest van de wereld. Overigens steeds in direkt verband gebracht met de niet aflatende konventionele bewapening. De afzonderlijke organisaties kunnen hun eigen aktieterrein bepalen, Star Wars, de NAVO, defensieuitgaven. Maar de coalitie richt zich op een gemeenschappelijk hoofdthema. Samen is toch meer en sterker dan apart?

Enno Molenaar (lid ABOP)